

MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. (Ne)jasné pojetí doménových jmen a jejich režimu v novém občanském zákoníku. *Rekodifikace & Praxe*, 2015, III(1): 5-13. ISSN 1805-6822.

(Ne)jasné pojetí doménových jmen a jejich režimu v NOZ

JUDr. Radka MacGregor Pelikánová, Ph.D., LL.M., MBA
Akademická pracovnice Metropolitní univerzita Praha, o.p.s.

Tento článek byl připraven s finanční podporou Grantové agentury ČR v rámci řešení grantu reg.č. 13-02203S „Doménová jména a jejich význam pro podnikání“

Nový občanský zákoník (NOZ) výslovně doménová jména jako taková neupravuje, avšak přináší mnohé koncepční změny i rozšiřující vymezení, čímž vzniká potenciál pro ukončení dlouhodobé a zhusta kontraproduktivní diskuze a pro správné pojetí doménových jmen. Je vysoce pozitivní, že NOZ umožňuje považovat doménové jméno za věc v právním smyslu a za předmět, na který se váží absolutní majetková práva. Podstatně méně pozitivní je, že někteří představitelé české právní nauky a justice toto nechtějí přijmout a pokoušejí se interpretačně doménová jména a jejich režim „relativizovat“. Pokud ale přesně pochopíme, co vlastně doménové jméno je, tak nás řádný výklad NOZ dovede ke správnému pojetí a režimu, který je navíc v souladu s globální situací i právními kulturami.

Přijetí z.č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku („NOZ“) a řady souvisejících právních předpisů znamenalo nejen rekodifikaci českého soukromého práva a změnu mnoha konceptů a institutů z oblasti soukromoprávní úpravy, ale i citelný dopad do veřejnoprávní sféry. Je pravda, že přijetí NOZ přecházely práce, které zastřešoval Prof. Dr. JUDr. Karel Eliáš, Ph.D.¹ a že rekodifikace byla připravována na základě plejády podkladů a vzorů, počínaje vládním návrhem zákona, kterým se vydává občanský zákoník (tisk 844) z r. 1937,² přes odkazy na různé evropské civilní kodexy, jako např. rakouský ABGB z r. 1811, švýcarský občanský zákoník z r. 1907 či nizozemský občanský zákoník z r. 1838, až po legislativní texty pro české kontinentální prostředí exotické, jako je třeba quebecký občanský zákoník z r. 1991. Přirozeně je možné kritizovat kvalitu i kvantitou, organizaci i realizaci přípravných prací na české soukromoprávní rekodifikaci, stejně jako se pozastavit na zvláštním konglomerátu relativně koncepčně nesourodých podkladů a vzorů či si klást otázky proč se vůbec rekodifikace dělala *sui generis* „českou“ cestou. Nicméně v tuto chvíli jsou takovéto úvahy a připomínky již opožděné a ne příliš relevantní. Pragmaticky nutno konstatovat, že NOZ a související právní předpisy jsou tu, jsou platné a účinné a musejí být vykládány a aplikovány. *Iura novit curia*.

¹ ELIÁŠ, Karel. Občanský zákoník a novelizační tlaky. *Bulletin Advokacie*, 2014, 12, 23-28. ISSN 1210-6348.

² Protokol z jednání Parlamentu ČSR dne 15.4.1937 – Předběžná diskuze o vládním návrhu zákona, kterým se vydává občanský zákoník (tisk 844). Dostupné na <http://www.psp.cz/eknih/1935ns/ps/stenprot/092schuz/s092001.htm>

Při zběžném pohledu na samotný NOZ se nabízí úvahy o jeho terminologickém archaismu, nicméně je třeba uznat, že po obsahové stránce NOZ přinesl moderní prvky. Členové skupiny zpracovatele, prof. Eliáše, označují za nejdůležitější z těchto moderních prvků na první pohled banální změnu definice v právním smyslu v § 489, jejíž široké pojetí zahrnuje věci hmotné i nehmotné, movité i nemovité, a dokonce i ovladatelné přírodní síly, přičemž věci v právním smyslu se stal i Internet.³ A co doménové jméno, stalo se i to věci v právním smyslu a jaká práva se k němu, resp. na něj vztahují? Odpověď na tyto otázky vyžaduje znalost dvou materiálů – jednak Internetu, domén a doménových jmen a dále práva, a to nejen NOZ.

Internet a domény – jasné věci v právním smyslu dle NOZ

Internet je síť sítí umožňující standardizované šíření informací podle příslušných protokolů a je ve své podstatě virtuálním prostředím využívajícím dva základní identifikační systémy – systému číselných, kódových IP adres přidělovaných každému zařízení na Internetu (i) a hierarchickém systému domén nesoucích doménová jména (ii), přičemž DNS umožňuje konverzi a komunikaci mezi těmito dvěma systémy.⁴ Nutno zdůraznit, že ani systém IP adres (i) ani systém doménových jmen (ii) nevedou k jednoznačné identifikaci subjektu bez dalšího.⁵

Internet tvoří hierarchie cca. 1000 vrcholných domén, tzv. TLDs, přičemž pod každou TLD je řada domén nižší úrovně a každá doména musí mít napojení na typicky dva servery. Toto velmi zběžné strukturálně-funkční nastínění umožňuje jednoznačně *a maiore ad minus* dovodit, že i domény jsou věci v právním smyslu. Nebo-li NOZ výslovně neupravuje Internet jako takový, ale dle samotných autorů se Internet dle NOZ stal věcí v právním smyslu, přičemž Internet tvoří relativně samostatné domény mající v rámci téže TLD stejný režim a tudíž i domény se dle NOZ staly věcí v právním smyslu. Ke stejnému závěru dojdeme i literárním výkladem příslušných ustanovení. Podle § 496 a § 498 NOZ je doména nehmotnou movitou věcí a lze diskutovat, zda je spíše právem či věcí bez hmotné podstaty, neboť doména je kombinací práv kontroly a hmotných „záchytných“ bodů, serverů. Doména je sféra kontroly materiálně zakotvená v serverech a nemateriálně začleněná do virtuálního, uznávaného systému. Doména se běžným použitím nespotebovává a tudíž má rys předmětů duševního vlastnictví. Naopak potencionální *ubiquita* typická pro duševní vlastnictví, resp. jeho předměty, není zcela zjevná pro domény. Tedy doména může být užívána kdykoli a neomezené množství oprávněných může pro ni vytvářet a na ni vyvěšovat internetové stránky a ty navštěvovat, tj. neomezený počet subjektů ji může užívat, ale nikoliv v plném rozsahu.

Doménové jméno coby označení blízké ochranné známce

Doménové jméno je standardizované označení, resp. název domény, v prostředí Internetu, které stejně jako ochranná známka může nabýt značné hodnoty a s něco slabší intenzitou než ochranná známka určuje původ.⁶ Často je doménové jméno považováno za jakousi nižší a slabší verzi ochranné známky,

³ KORBEL, František, MELZER, Filip. Písemnost, elektronický a biometrický podpis v elektronickém právním jednání. *Bulletin Advokacie*, 2014, 12, 31-36. ISSN 1210-6348.

⁴ SONNTAG, Michael. *E-Business Recht – Eine Einführung für Informatiker*. Linz, AT : Johannes Kepler Universität – Universität Verlag Rudolf Trauner, 2006, 254 S. ISBN 978-3-85499-120-5. JKU – 349, 206.157-B, S. 9.

⁵ MATEJKA, Ján. *Internet jako objekt práva – Hledání rovnováhy autonomie a soukromí*. Praha, ČR : CZ.NIC, 2013, 256 s. ISBN 978-80-904248-7-6 – s.89 „Jedním z číselných identifikátorů, který je za určitých podmínek ... způsobilý identifikovat člověka ... je IP adresa .... v případě IP adresy ... k identifikaci je třeba provést další kroky, na základě kterých bude osoba ztožněna...“

⁶ KOMAITIS, Konstantinos. *The Current State of Domain Name Regulation - Domain names as second-class Citizen in a mark-dominated world*. London, UK : Routledge, 2012, 264 p. ISBN 978-0-415-63158-7 – p. 5 „... both trademarks and domain names are closely linked in that they both indicate oriign (certainly a trademark

tedy tzv. ochrannou známkou druhé kategorie. Takovéto vnímání je nepřesné a zavádějící, nicméně nutno uznat, že doménové jméno skutečně není dramaticky vzdáleno ochranné známce.

Tedy jak doménové jméno, tak i ochranná známka jsou označením schopným grafického znázornění a způsobitelného působit distinktivně. V ostatních právních rysech se však doménové jméno a ochranná známka odlišují, tj. doménové jméno nemůže být ani barvou ani kresbou či tvarem a rozhodně může existovat i kdyby tak nestanovil nějaký zákon či dokonce mezinárodní úmluva. Doménové jméno označuje doménu coby internetové panství nebo-li sféru kontroly části prostoru na Internetu, zatímco ochranná známka označuje výrobky a služby. Doména nesoucí doménové jméno může být virtuálním podkladem, e-nástěnkou, pro zavěšení internetových stránek, na kterých je prezentováno určité zboží označené ochrannou známkou.

Doménové jméno coby označení domény - (ne)vhodnost termínu?

Doménové jméno není ani ochranná známka označením původu ani obchodní firmou ani osobním jménem a příjmením fyzické osoby ani názvem právnické osoby. Ohledně posledně uvedených institutů, resp. termínů, je vhodné si připomenout, že se v NOZ používá souhrnný, generální termín *jméno*, který je množinou o mnoha specifických podmnožinách vztahujících se k fyzické či právnické osobě, jako např. *osobní jméno a příjmení, název, obchodní firma*. Ostatně i z.č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod („LZPS“) v čl.10 spojuje osobu a jméno.

Tedy *jméno* se rozhodně vztahuje k osobám, lhostejno zda fyzickým či právnickým, podnikajícím či nepodnikajícím. Otázkou je, zda se jedná o výhradní možnost použití termínu *jméno*, tedy zda je vyloučeno použít termín *jméno* v souvislosti s věcí, např. doménou.

Již řadu let toto prof. JUDr. Ivo Telec CSc. razantně odmítá a přirovnává *doménové jméno* ke štítu na budově, který je informací v právním smyslu a pro nějž by se rozhodně neměl používat termín *doménové jméno*, tj. *doménové jméno*. Tento nekompromisní a v globálním prostředí, ve kterém se termín *doménové jméno* používá prakticky všude, překvapivé stanovisko zdůvodňuje tím, že „*Právní pojem „jméno“ je totiž spjat s osobou, nikoliv věcí. Věci nemají jména (ponecháme-li stranou jejich personifikaci), nýbrž názvy či označení, jak ostatně odpovídá zavedenému českému legislativně-právnímu pojmosloví. Ani samotný anglický výraz „name“ nemusí být pokaždé překládán jako „jméno“. Záleží od (právního či jiného) významu slova. Škoda, že na tuto právně překladatelskou (významoslovnou) chybu neupozornila česká informačně právní filozofie. Do odborného právního jazyka legislativního nelze bezmyšlenkově přejímat technické výrazy a jejich technické české překlady; viz též infromatický výraz „jmenný prostor“ (namespace) a jeho nevhodné právní používání, kdy se o žádné spojení s obou (a jejím jménem) rovněž nejedná.*“⁷

Tato kritika se opírá o silné argumenty a rozhodně je zásadní se s ní řádně vypořádat, a to jak čistě z čistě českého pohledu, tak i v globálním kontextu. Tedy rozhodně neplatí, že by v českém právním prostředí byl po staletí výlučně spojován termín *jméno* s právnickou či fyzickou osobou a bylo tabu používat termín *jméno* ve vztahu k věci, např. jako označení věci. Například *Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch* („ABGB“) v § 302 výslovně používal termín *jméno* pro označení společné věci, tj. § 302 *Úhrn několika věcí jednotlivých, který se za věc jednu považuje a bývá označován společným jménem, tvoří věc hromadnou a pokládá se za celek.*

---

more than a domain name). This common feature, couples iwth the fact that they can both acquire substantial vaule, provides the initial justification for their liaison and their parallel interaction ... “

⁷ TELEC, Ivo. Vzácnost, jedinečnost a duševní vlastnictví. *Právník*, 2014, 11, 970. ISSN 0231-6625.

V průběhu let, zejména v rámci občanských zákoníků z r. 1950 a 1964 došlo celkově k potlačení tohoto typu úpravu a k nastolení různých prvků direktivního socialistického řízení, sovětského právního myšlení a z sovětské právní úpravy.⁸ Přírozeně polistopadová legislativa zaujímá zcela jiný kurz a v případě NOZ rozhodně hleděla spíše na vzory a pokračování toho, co bylo před 2.světovou válkou, než po ní. A činí tak i terminologicky, což je, jak již naznačeno výše, předmětem narážek na (údajný) archaismus NOZ a rozhodně by nemělo být ve středu zájmu a zastíňovat podstatnější rysy a aspekty NOZ.⁹ Pokud se přesuneme z české právní roviny do lingvistické roviny, tak musíme konstatovat, že v globálním měřítku je *domain name* brán jako *terminus technicus* a prostě pokud se překládá, tak vždy jako doménové jméno. Příkladmo, němčina používá *Domain-Name* či *Domännennamen*, francouzština *nom de domaine*, španělština *nombre de dominio*, a ruština *Доменное имя*.

Nutno zdůraznit, že Internet, domény a doménová jména jsou především výstupem z *common law*, *anglo-saxon* prostředí, kde se komunikuje anglicky. Příslušnou anglickou terminologii přijal více méně celý svět a jeví se jako nevhodné v zájmu právní terminologické čistoty z období od Vítězného února do Sametové revoluce vytvářet nyní jakousi třetí, českou cestu. Navíc, *doménové jméno* je složený termín typicky nedělitelný, tudíž i pokud připustíme českou právní výlučnost termínu *jméno* pro osobu, tak pevná a nedělitelná terminologická složenina *doménové jméno* by měla být s tímto slučitelná.

Posun v jurisdikčním pojetí doménových jmen v období kolem přijetí a vstupu v platnost NOZ

Podstatně větší problém než ohledně (ne)přípustnosti a (ne)vhodnosti termínu *doménové jméno* vzniká ohledně příslušného právního pojetí doménového jména a jeho režimu. Je doménové jméno věc či nikoliv a jsou k němu absolutní majetková práva či jen relativní majetková práva či práva jiná či dokonce žádná? Odpověď nutno hledat především v NOZ ve spojení s judikaturou a právní naukou. Sporným ale je, do jaké míry je použitelná „osvědčená“ judikatura z období před NOZ, resp. z období NOZ při přihlídnutí k úpravě před NOZ. Například zřejmě každý se zájmem o doménová jména zaznamenal velmi (ne)mile překvapivé stěžejní rozhodnutí Nejvyššího soudu 23 Cdo 3407/2010 *Globtour* ze dne 19.4.2012 ohledně doménového jména *globtour.cz* („23 Cdo 3407/2010 *Globtour*“). Nejvyšší soud zjevně nepochopil ani rozdíl mezi doménou a doménovým jménem ani co vlastně doména a doménové jméno jsou, a tudíž zcela nevhodně aplikoval platnou právní úpravu a vytvořil procesněprávní i hmotněprávní problém. Nejvyšší soud tak vytvořil procesně prakticky neřešitelnou situaci pro oprávněného, když neumožnil převod doménového jména na něj a požadoval pouze registrační odhlášení protistrany. Hmotněprávně nejen Nejvyšší soud odmítl existenci doménového jména jako věci v právním smyslu a existenci vlastnických práv k němu, ale dokonce prohlásil, že *jde v podstatě jen o slovní či jinak přijatelné vyjádření kódové technické identifikace počítače, příp. skupiny počítačů v síti*, současně ale oprávněného k doménovému jménu označoval *držitel*. Jinými slovy, 23 Cdo 3407/2010 *Globtour* se skutečně Nejvyššímu soudu nepovedl a jemu i dalším českým zastáncům obdobných názorů lze jen doporučit exkurzi do tzv. *servnorny*, tedy místnosti v níž stojí jeden či více počítačů-serverů, a předložit jim stručný přehled všech domén „zavěšených“ na tento či tyto super stroje. Snad toto by je přesvědčilo, že *globtour.cz* není ani „not’as“ ani *smartphone* jednatelé společnosti *Globtour.cz*.

⁸ TELEČ, Ivo. Vzácnost, jedinečnost a duševní vlastnictví. *Právník*, 2014, 11, 970. ISSN 0231-6625.

⁹ KORBEL, František, MELZER, Filip. Písemnost, elektronický a biometrický podpis v elektronickém právním jednání. *Bulletin Advokacie*, 2014, 12, 31-36. ISSN 1210-6348.

Proti 23 Cdo 3407/2010 *Globtour* byla podána ústavní stížnost, kterou Ústavní soud jako III ÚS 2912/12 *Globtour* dne 6.3.2014 odmítl jako zjevně neopodstatněnou, přičemž argumentoval na základě výkladu a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základní svobod Rady Evropy a jejího Dodatkového protokolu. Ústavní soud v tomto kontextu jasně prohlásil, že doménové jméno je majetek a že existuje právo na jeho pokojné užívání. Tudíž moderní nejvyšší judikatura s platností pro české právo se v posledních letech přeci jen začala dobírat správného řešení a hmotně právní exkurz 23 Cdo 3407/2010 *Globtour* naštěstí zůstal přehlédnut.

Doménová jména jako věci v právním smyslu dle dikce NOZ

Tento správný trend odráží samotné znění NOZ, které se nepustilo na tenký led kazuistiky o právním pojetí a režimu současného IS/IT a vhodně setrvalo na obecné úrovni, na které znatelně rozšířilo definici věci v právním smyslu.¹⁰ Dříve než přistoupíme k rozboru a diskuzi ohledně výkladu jednotlivých ustanovení NOZ o věci, absolutních majetkových právech, držbě a vlastnictví, musíme si uvědomit celkové koncepční vymezení NOZ coby kompilátu vycházejícího z více vzorů, který znamená v některých oblastech obrat o 180° a který přináší zcela zásadní novoty do českého právního systému prostřednictvím svých úvodních ustanovení o předmětu úpravy a jejich základních zásadách, a to zejména § 2 a § 3 NOZ.

Při pohledu do srovnávacích tabulek mezi NOZ a dřívější úpravou absentuje ekvivalentní údaj k § 2 NOZ¹¹ a lze konstatovat, že posílení role dobrých mravů je velkou neznámou pro české prostředí. Je otázkou, zda § 2 NOZ se stane klíčovým prostředkem pro soudcovský aktivismus a pro boj za určitou vizi dobrých mravů, např. i v souvislosti s doménovými jmény, či bude v popředí jen právnických učebnic a příležitostně na ně bude zcela podpůrně odkazováno.¹² Zajímavé je, že dobré mravy jsou kategorie vyspecifikovaná judikaturou, zejména Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu,¹³ a že rozhodně soudci nebojovali za rozšíření jejich výkladové pravomoci s ohledem na dobré mravy. Nicméně teď je na nich, resp. zpočátku na každém z nich, jak s tímto naloží a zda budou masivně odkazovat na dobré mravy a zda tím bude dosahováno větší spravedlnosti či nekonzistentnosti a nepředvídatelnosti práva.¹⁴ Pokud by ale dobré mravy byly opravdu justičně zaktivovány, tak by to

---

¹⁰ KORBEL, František, MELZER, Filip. Pisemnost, elektronický a biometrický podpis v elektronickém právním jednání. *Bulletin Advokacie*, 2014, 12, 31-36. ISSN 1210-6348.

¹¹ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav, SVEJKOVSKÁ, Jana, KABELKOVÁ, Eva, JIRÁSKOVÁ, Tatiana, ŠLAUF, Petr, FAIST, Ondřej, and others. *Nový občanský zákoník – Srovnání nové a současné úpravy občanského práva*. 1. Vydání. Praha, ČR : C. H. Beck, 2012, 792 s. ISBN 978-80-7400-423-0, p. 9.

¹² MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The Impact of the Czech New Civil Code on Domain Names – legal (de)trashing of not only domain names. *The Lawyer Quartely*, 2014, 4(3): 203-216. ISSN 1805-8396 (Print), ISSN 1805-840X (Online).

¹³ Ústavní soud II. US 544/2000 z 12.3.2001 “... *Obdobně již rozhodoval Ústavní soud (sp. zn. II.ÚS 249/97), svazek 10 Sbírky rozhodnutí Ústavního soudu, str. 383 a násl., že dobré mravy jsou souhrnem etických, obecně uznávaných a zachovávaných zásad, jejichž dodržování je mnohdy zajišťováno i právními normami tak, aby každé jednání bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti...*”

¹⁴ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka, CÍSAŘOVÁ, Jarmila. An overview of the concept of good morals in Czech Codices. *AA Law Forum*, 2014, 3-12. ISSN 1804-1094. Available at <http://www.auni.edu/pages/aa-law-forum> and <https://docs.google.com/a/auni.edu/file/d/0B77zVSiWKANxYINCAGlvMzVNUTBFaEc2UHdjaDIxaWpDZUR3/edit>

rozhodně znamenalo další podporu pro uznání významu doménových jmen a absolutizaci majetkových práv k nim a k posílení jejich právní ochrany.¹⁵

Srovnávací tabulky nabízejí jisté dřívější ekvivalenty k současném § 3, např. § 3 odst. 2 písm. e) NOZ¹⁶ o ochraně vlastnického práva, nicméně § 3 odst. 2 písm. f) je nový a otevírá široké výkladové možnosti.¹⁷ Ohledně vlastnictví doménových jmen panuje v České republice diskuze, nicméně silný názorový proud reflektuje ekonomickou a sociální realitu a souhlasí s tím, že každé doménové jméno někomu patří. Ostatně to je i jediné logické odůvodnění zcela funkčního a léta fungujícího režimu, tj. opravdu např. doménové jméno *rmgp.cz* opravdu patří autorce tohoto článku, které o ně musí pečovat, platit poplatky a současně má na ně monopol. Při nahlédnutí do databáze WHOIS se kdokoliv na světě může přesvědčit, že opravdu *rmgp.cz* má zaregistrováno Radka MacGregor Pelikánová, že využila zprostředkovatele Active 24, jaké využila *nameservery*, atd.¹⁸ Přirozeně pokud ale zvítězí opačný názorový proud, tedy že doménové jméno nikomu nepatří, tak § 3 NOZ nebude mít vliv na pojetí doménových jmen a autorka této monografie si pak bude klást otázku, jak je možné, že jí *rmgp.cz* nepatří a přitom to může měnit, upravovat, navěšovat na to své stránky i převádět, a samozřejmě za to i platí a část zaplacených prostředků končí v rozpočtu amerického ICANN.

Ustanovení § 489 a násl. NOZ dramaticky rozšířilo definici věci v právním slova smyslu a poněvadž věc je v samotném centru soukromoprávní úpravy, tato změna má revoluční potenciál.¹⁹ Toto rozšíření není náhodné a odráží zájem a uznání technologií i duševního vlastnictví.²⁰ Tudíž doménové jméno je věcí v právním smyslu, protože je rozdílné od osoby, není ani lidským tělem ani orgánem ani zvířetem a slouží potřebě lidí, např. vyhledávacích informací o zboží na internetových stránkách, které jsou umístěny na příslušných doménách. Znění českého NOZ je v těchto ustanoveních více méně překladem německého znění ABGB, tj. § 285 a násl. ABGB, a tudíž i v Rakousku je věc vše, co je odlišné od osob, a slouží potřebě lidí, a rakouské právo výslovně počítá s tím, že věci jsou hmotné a nehmotné, movité a nemovité a např. podnik(ání) je věcí movitou.²¹

S odkazem na § 490 a násl. NOZ je doménové jméno samostatná věc, která není ani veřejným statkem ani plodem či součástí jiné věci nebo příslušenstvím, tj. doménové jméno je nezávislá součást DNS. Doménové jméno může mít v určitých případech mimořádnou hodnotu, resp. cenu a např. domény a doménové jména *sex.com*, *business.com*, *insure.com* a *fund.com* se obchodují v posledních letech za částky mezi 10 a 16 miliony USD.²² Ostatně to jen stvrzuje, že dle § 495 NOZ jsou doména a doménové jméno součástí majetku a nelze přehlédnout, že i daňová legislativa na domény a doménová

¹⁵ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The Impact of the Czech New Civil Code on Domain Names – legal (de)trashing of not only domain names. *The Lawyer Quartely*, 2014, 4(3): 203-216. ISSN 1805-8396 (Print), ISSN 1805-840X (Online).

¹⁶ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav, SVEJKOVSKÁ, Jana, KABELKOVÁ, Eva, JIRÁSKOVÁ, Tatiana, ŠLAUF, Petr, FAIST, Ondřej, and others. *Nový občanský zákoník – Srovnání nové a současné úpravy občanského práva*. 1. Vydání. Praha, ČR : C. H. Beck, 2012, 792 s. ISBN 978-80-7400-423-0, p.9-10.

¹⁷ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The Impact of the Czech New Civil Code on Domain Names – legal (de)trashing of not only domain names. *The Lawyer Quartely*, 2014, 4(3): 203-216. ISSN 1805-8396 (Print), ISSN 1805-840X (Online).

¹⁸ WHOIS dostupný na <https://www.whois.net/>

¹⁹ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The Impact of the Czech New Civil Code on Domain Names – legal (de)trashing of not only domain names. *The Lawyer Quartely*, 2014, 4(3): 203-216. ISSN 1805-8396 (Print), ISSN 1805-840X (Online).

²⁰ TELEČ, Ivo. Nový občanský zákoník ve společnosti sítí. *Právní rozhledy*. 2012, 20, 23/24, 853-855. ISSN 1210-6410.

²¹ BART, Peter, DOKALIK, Dietmar, POTYKA, Matthias. *Das Allgemeine Bürgerliche Gesetzbuch*. 24. Auflage. Wien, AT : Manz Verlag, 2014, 1486 S. ISBN 978-3-214-02429-1. ÖNB 2,030.711-B. S. 195-229.

²² MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*. Ostrava, CZ : Key Publishing, 2012. 245 p. ISBN 978-80-7418-165-8.

jména a jejich užití pamatuje. Podle § 496 a § 498 NOZ je doménové jméno nehmotnou movitou věcí a lze event. diskutovat, zda je spíše právem či věcí bez hmotné podstaty.

Tyto závěry jsou revoluční oproti dřívější situaci, kdy po dobu 15ti let byla vedena kontraproduktivní diskuze, zda je doménové jméno alespoň nějaký nehmotný statek požívající alespoň nějaké ochrany²³ a oponenti majetkových práv k doménovým jménům se nechtěli nechat přesvědčit ani technickou a logistickou povahou ani ekonomickou realitou s platbami za doménová jména ve výši šesticiferných cen v USD už po dvě desetiletí.²⁴ Populární argument těchto oponentů cílil na registraci doménových nestátními subjekty a na skutečnost, že většina doménových jmen nemá hodnotu vyšší než jsou registrační náklady. Nutno přisvědčit, že většina domén a doménových jmen není využívána a nemá valnou hodnotu, avšak to rozhodně nevylučuje, že některé jsou nesmírně zajímavé a cenné a představují pověstnou špičku ledovce.²⁵ Absurdnost dovození bezcennosti pro vše na základě bezcennosti většiny lze snadno demonstrovat např. na kamenech. Tedy většina kamenů je bezcenných „šutrů“, ale v JAR se určité „šutry“ těží a po příslušném vybroušení se z těchto diamantů stávají brilianty závratné hodnoty a jistě by na nizozemské burze neobstál požadavek, ať to kamení odvezou na skládku, protože většina kamenů přece nemá hodnotu.

Absolutní majetková práva k doménovému jménu dle díky NOZ

Doménové jméno je ještě hodnotnější movitou nehmotnou věcí než doména a je majetkem, resp. se s ním pojí majetková práva. Jsou ale tato práva *in rem* či jen *in personam*, tedy absolutní či jen relativní? Odpověď nabízí NOZ a jeho teleogický a systematický výklad Části III NOZ, tj. § 976 - § 1720, která nese název *Absolutní majetková práva* a zahrnuje věcná práva a dědické právo. Doménové jméno je věc v právním smyslu a je majetkem. K doménovému jménu existují majetková práva, pokud ale mají působit vůči všem, tak musejí být *in rem* a tudíž splňovat všeobecná ustanovení NOZ o absolutních majetkových právech. V této souvislosti je vhodné připomenout, že vymezení absolutních majetkových práv v § 976 a násl. NOZ je další z „novot“, tj. nemá přesný ekvivalent v předchozí legislativě, tj. v občanském zákoníku z r. 1964.²⁶

České zákonodárství sdílí kontinentální právní tradici a používá abstraktní, dedukční mechanismy, kdy obecné ustanovení je aplikováno na konkrétní situaci. Tudíž nejedná se o kasuistickou indukci typickou pro *common law*. Rozhodně tedy nelze očekávat, že bude existovat nějaký dlouhý výlučný seznam předmětů, ke kterým jsou absolutní majetková práva. Naopak, je nutno vycházet z toho, že zákon poskytne všeobecnou abstraktní normu, resp. abstraktní normy. Pro NOZ v tomto ohledu vzorový ABGB činí také tak a v rakouské právní nauce není pochyb o tom, že zákon stanoví uzavřený

---

²³ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The Impact of the Czech New Civil Code on Domain Names – legal (de)trashing of not only domain names. *The Lawyer Quarterly*, 2014, 4(3): 203-216. ISSN 1805-8396 (Print), ISSN 1805-840X (Online).

²⁴ SHONTELL, Alyson The 25 Most Expensive Domain Names Of All Time. *Business Insider*, 23rd December, 2012. Available at <http://www.businessinsider.com/the-20-most-expensive-domain-names-2012-12?op=1#!JucBP>

²⁵ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The (in)significance of domain names for e-commerce. *ACC Liberec, Issue B Science of Economics*, 2013, XIXB (2): 40-52. ISSN 1803-9782. MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The Business (In)Significance of the Pre-Dot Domain Name Wording. *Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D 3/2013*, 2013, 20(28): 67-79. ISSN 1211-555x (Print), ISSN 1804-8048 (On-line). Available at <http://connection.ebscohost.com/c/articles/90444537/business-in-significance-pre-dot-domain-name-wording>

²⁶ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav, SVEJKOVSKÁ, Jana, KABELKOVÁ, Eva, JIRÁSKOVÁ, Tatiana, ŠLAUF, Petr, FAIST, Ondřej, and others. *Nový občanský zákoník – Srovnání nové a současné úpravy občanského práva*. 1. Vydání. Praha, ČR : C. H. Beck, 2012, 792 s. ISBN 978-80-7400-423-0, p. 228.

počet, resp. seznam, věcných práv, tedy zákon vyjmenovává, jaká práva jsou věcná, a rozhodně nevyjmenovává kazuisticky všechny předměty, k nimž vznikají a které chrání věcná práva.²⁷

Věcná práva k doménovému jménu dle dikce NOZ, a to bez ohledu na seznamy

NOZ činí také tak a obsahuje Hlavu II. Věcná práva a Hlavu III. Dědické právo. Otázka (ne)možnosti dědění domény a doménového jména je velmi zajímavá, nicméně nechme ji zatím stranou a zaměřme se na vyložení Hlavu II. Věcná práva a zejména její Díl 1 Obecná ustanovení v § 979 - § 986, Díl 2 Držba v § 987 - § 1010 a Díl 3 Vlastnictví v § 1011 - § 1014. Díl 1 stanoví, že věcná práva mohou být k věcem hmotným i nehmotným, a event. i k právům a dále podrobněji řeší osud a režim takových práv k věci, které se zapisují či jsou zapsány do veřejných seznamů. Toto *prima facie* osvětlující ustanovení však nepřináší tolik světla, kolik by se dalo očekávat.

Za prvé, termín *veřejný seznam* není jasně definován a dosud probíhá diskuze, které seznamy a rejstříky jsou *veřejnými seznamy* a které nikoliv. Z.č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí stanoví, že katastr nemovitostí je *veřejný seznam* a z.č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob stanoví, že *veřejnými rejstříky* právnických a fyzických osob se rozumí spolkový rejstřík, nadační rejstřík, rejstřík ústavů, rejstřík společenství vlastníků jednotek, obchodní rejstřík a rejstřík obecně prospěšných společností. Tedy *veřejný seznam* se týká věcí, zatímco *veřejný rejstřík* osob a zjevně tím *veřejným seznamem* zmiňovaným v § 980 a násl. NOZ je katastr nemovitostí. Je jím ale např. i evidence automobilových vozidel? S ohledem na duševní vlastnictví a institut (údajně) doménovému jménu zřejmě nejbližší, ochrannou známku, je vhodné si připomenout, že z.č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách výslovně v § 2 uvádí, že ochranné známky se zapisují do *rejstříku* ochranných známek vedeném Úřadem průmyslového vlastnictví. Další příklady nejsou jistě třeba ...

Za druhé, pátrání po tom, co *veřejný seznam* je a není, vůbec není s ohledem na samotné znění NOZ pro potřeby stanovení povahy práv k doménovému jménu relevantní. V NOZ totiž nikde nestojí, že věcná práva mohou být pouze k předmětům zapsaným do *veřejných seznamů*. NOZ pouze ohledně předmětů, které zapsány do veřejných seznamů jsou, stanoví domněnky a fikce. Hlava II Věcná práva Díl 1 Obecná ustanovení tak v žádném případě nevylučují věcná práva k doménovému jménu, naopak, výslovně uvádějí, že věcná práva mohou být i k nehmotným věcem a dále k právům, pokud to jejich povaha připouští.

Držba a/nebo vlastnictví doménových jmen dle dikce NOZ

Můžeme tedy postoupit k Dílu II Držba a Dílu III Vlastnictví, přičemž je dobré mít v povědomí, že z *common law* perspektivy je doménové jméno předmětem vlastnictví a že germanofonní větve kontinentálního práva, tedy právo vycházející z rakouského ABGB a německého BGB se ohledně doménových jmen kloní k držbě či k zvláštnímu stoletému pachtu. V zahraničí rozhodně není doménové jméno nějakou poznámkou v soukromé databázi na základě závazku uzavřeného mezi dvěma stranami a bez účinků vůči třetím stranám.

Držba je upravena relativně podrobně v NOZ, a dokonce je Díl II o ní umístěn před Díl III o vlastnictví. Úprava držby je podstatně podrobnější v § 987 a násl. NOZ než byla prostřednictvím

---

²⁷ BART, Peter, DOKALIK, Dietmar, POTYKA, Matthias. *Das Allgemeine Bürgerliche Gesetzbuch*. 24. Auflage. Wien, AT : Manz Verlag, 2014, 1486 S. ISBN 978-3-214-02429-1. ÖNB 2,030.711-B. S. 195 – „Aus dem Gesetz ergibt sich eine geschlossene Zahl von dinglichen Rechten. Den Parteien steht es nicht frei, neue Schenrechte zu bilden. Auch die Ausgestaltung der Sachenrechte nach Inhalt und Umfang ist abschließend im Gesetz geregelt (RIS-Justiz RS0009728).“

skromného ustanovení § 129 občanského zákoníku z r. 1964.²⁸ Držba dle NOZ nerozlišuje držbu věci od držby práva a volně tak navazuje na Krčmářovu ideu, že držba věci je vlastně držbou vlastnického práva. Současně je ale nutno zdůraznit, že držba se týká nejen věci a vlastnického práva, ale i jiných, převoditelných a opakovaně vykonatelných práv. Držba je chráněně vůči všem, tedy *erga omnes*, tj. ochrana se váže na držbu jako takovou a nikoliv jen na vztah mezi stranami závazku.

Vlastnictví je upraveno v Dílu 3 a široká dikce ustanovení § 1011 NOZ o vlastnictví navazuje na obdobně širokou definici věci v § 489 a násl. NOZ a tudíž vindikační i negatorní žalobu *in rem* může vlastník uplatnit *erga omnes*. Vlastnictví lze nabýt originálně, derivátně, a dále též od neoprávněného a rozhodnutím *ex officio*. Třeba zdůraznit, že úprava vlastnictví v § 1011 a násl. NOZ je odlišná od úpravy původně obsažené v § 123 občanského zákoníku z r. 1964. Dokonce lze říci, že znění „*vše, co někomu patří, všechny jeho věci ... je jeho vlastnictví*“ nemá žádný dřívější ekvivalent, tj. je zcela nové pro moderní českou úpravu, a má zásadní (převratné) následky a důsledky.²⁹ Naopak z absence podrobného zakotvení a popsání konceptu klasické vlastnické triády, resp. kvatriády,³⁰ rozhodně nelze dovozovat zásadní následky a důsledky. Nepochybně tento koncept nemá socialistický či dokonce komunistický ideologický obsah, ba spíše naopak, a tudíž se zdá poněkud přehnané, aby byl označován prof. Knappem za „právní veteš“ a prof. Eliášem za „právní stalinismus“.³¹ Současný osud absolutních majetkových práv a vlastnictví tak do jisté míry je v podobné situaci jako doménové jména, poněvadž NOZ neobsahuje explicitní podrobnou úpravu v tomto ohledu, a na místo toho vytváří relativně širokou platformu pro konzistentní, legitimní a správnou interpretaci.³² Toto je zcela v pořádku, pokud skutečně k takové interpretaci bude docházet a nezvítězí různé pozitivisticky-manipulační tendence orientované krátkodobými a individualisticky orientovanými cíli jednotlivců. NOZ neuzavírá ani cestu pro následování římskoprávního pojetí vlastnictví ani pro právní potvrzení toho, co IS/IT i ekonomika dávno našly, tedy že doménová jména jsou věc a práva k nim jsou absolutní majetková, resp. věcná, tj. s účinkem proti všem. Teleogický, komparativní a kontextový výklad ve spojení s kvalitativní normativními metodami jsou způsobilé vést k optimálnímu a smysluplnému způsobu, který respektuje integritu právního systému i jeho subjektů, včetně těch, kteří právo interpretují a aplikují.³³

Doménová jména a jejich režim v globálním kontextu aneb další argumenty pro „absolutizaci“ doménových jmen

Doména je sféra kontroly, resp. ovládaný prostor na Internetu, Jde o abstraktní předmět s hmotným zakotvením na silných počítačích, serverech, které mohou „hostit“ řady domén a tyto domény mají zcela jedinečné označení, doménové jméno. Hlavní úlohou domény je většinou, aby na ní byly vyvěšeny internetové stránky, na které se uživatelé Internetu dostávají, resp. na jejich kopii nahlížíjí, díky tomu, že je dohledají přes doménové jméno či přes klíčová slova.

²⁸ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The Impact of the Czech New Civil Code on Domain Names – legal (de)trashing of not only domain names. *The Lawyer Quartely*, 2014, 4(3): 203-216. ISSN 1805-8396 (Print), ISSN 1805-840X (Online).

²⁹ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav, SVEJKOVSKÁ, Jana, KABELKOVÁ, Eva, JIRÁSKOVÁ, Tatiana, ŠLAUF, Petr, FAIST, Ondřej, and others. *Nový občanský zákoník – Srovnání nové a současné úpravy občanského práva*. 1. Vydání. Praha, ČR : C. H. Beck, 2012, 792 s. ISBN 978-80-7400-423-0, p. 234.

³⁰ *ius possidendi, ius utendi et fruendi, ius disponendi*

³¹ PĚCHA, František. Několik poznámek k triádě obsahu vlastnického práva – je triáda o obsahu vlastnického práva opravdu výplodem stalinismu? *Právník*, 2014, 153 (4): 326-329. ISSN 0231-6625.

³² MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The Impact of the Czech New Civil Code on Domain Names – legal (de)trashing of not only domain names. *The Lawyer Quartely*, 2014, 4(3): 203-216. ISSN 1805-8396 (Print), ISSN 1805-840X (Online).

³³ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The Impact of the Czech New Civil Code on Domain Names – legal (de)trashing of not only domain names. *The Lawyer Quartely*, 2014, 4(3): 203-216. ISSN 1805-8396 (Print), ISSN 1805-840X (Online).

Doména a doménové jméno i práva k nim vznikají splněním příslušných technických požadavků, přijetím globálně stanovených podmínek a registrací přes registračního zprostředkovatele u příslušného registračního operátora, který je podléhá koordinaci od IANA, resp. ICANN na principu *multi-stakeholder modelu*. Zrušení či zánik registračního zprostředkovatele i registračního operátora neznamena zrušení či zánik doménového jména. Doménové jméno a práva k němu mohou „přežít“ právní zmizení přímého smluvního partnera a i jeho smluvního partnera, stejně jako fyzický zánik, zrušení či kolaps příslušných *nameserverů*. Internet, domény a doménová jména nejsou věčné, ale přinejmenším ve druhé dekádě 21.století rozhodně mají značný význam a hodnotu a jejich existence nezávisí na vůli smluvních subjektů či států. Toto je fakt, který nemůže zpochybnit celosvětové váhání, zda doménová jména (ne)patří do té či oné kategorie předmětů a práv duševního vlastnictví. Ostatně sama množina předmětů a práv duševního vlastnictví je heterogenní a např. autorskoprávně chráněné provedení, tedy zazpívání, písně požívající bez dalšího ochrany též nemá příliš společného s patentovaným vynálezem na modulární stavebnice zařízení pro optické vysílání, které muselo projít léta trvajícím komplexním přihlašovacím procesem a bylo vydatně zpoplatněno.

Nelze souhlasit s názorem, že na doménová jména na celém světě, se váží jen relativní majetková práva a že doménová jména jsou pouhým výstupem smluvního vztahu, tj. jsou jen pohledávkami na obdržení jistých e-sluzeb.³⁴ Takovýto názor je v rozporu nejen s technickou a ekonomickou, ale i právní realitou. Doktrína *privity of contract*, globální *multi-stakeholder* decentralizovaný systém Internetu a DNS, i samotné kořeny římského práva, atd. jasně vedou k závěrům, že DNS nejsou zlaté stránky telefonní čísel *alias* IP adres a že doménová jména nejsou jen nějakou poznámkou v soukromé databázi, která opravňuje pouze k tomu, aby správce databáze něco udělal. Naštěstí zavedené a desítky let úspěšně vydávané české právní časopisy umožňují střet různých názorů o “horkých” právních problémech,³⁵ a to včetně doménových jmen,³⁶ a předložení správné argumentace, že dle NOZ je doménové jméno věc v právním smyslu a že k němu existují věcná práva.³⁷ Dále v nich bylo analyzováno originální a derivátní způsoby nabytí držby či vlastnictví doménového jména, transakční aspekty a dědění doménových jmen.³⁸ Tyto analýzy je nutno vést při plném (!) zohlednění příslušného režimu dané TLD, tj. je třeba postupovat v souladu s pravidly ICANN, rejstříku a jeho operátora i registračního zprostředkovatele a je možné, že režim pro doménová jména z TLD .cz, TLD .eu, TLD .com či TLD .berlin bude odlišný, byť oprávněný k doménovému jménu bude tentýž český subjekt. Vymáhání práv ohledně doménových jmen zahrnuje adjudikaci i ADR a opět dochází ke štěpení s ohledem na danou TLD a příslušný soud či ADR orgán.

Závěr

³⁴ TELEC, Ivo. Nový občanský zákoník ve společnosti sítí. *Právní rozhledy*. 2012, 20, 23/24, 853-855. ISSN 1210-6410.

³⁵ ADAMOVÁ, Karolína, LOJEK, Antonín. Contemplation over the publishing history of Journal Právník. *The Lawyer Quarterly*. 2011, 1(1): 43-52. ISSN 1805-8396. Available at <http://www.ilaw.cas.cz/tlq/index.php/tlq/article/view/5/4>

³⁶ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The Impact of the Czech New Civil Code on Domain Names – legal (de)trashing of not only domain names. *The Lawyer Quarterly*, 2014, 4(3): 203-216. ISSN 1805-8396 (Print), ISSN 1805-840X (Online).

³⁷ LAVRUSHIN, Konstantin V. Doménové jméno ve světle NOZ, *Rekodifikace & Praxe*, 2013, 1(5): 4-6. ISSN 1805-6822. „Lze-li mít za to, že doménové jméno je ve smyslu NOZ věcí v právním smyslu, pak lze implikovat i existenci věcných práv k doménovému jménu, tj. práv absolutních. Zde tedy nastává zásadní posun oproti stavu původnímu, kdy byla dána toliko práva relativní. V tomto ohledu pak platí, že ustanovení hlavy druhé NOZ, jež se týká právě věcných práv, se použije na věci hmotné i nehmotné, na práva však jen potud, připouští-li to jejich povaha a neplyne-li ze zákona něco jiného. ....“

³⁸ LAVRUSHIN, Konstantin V. Doménové jméno ve světle NOZ, *Rekodifikace & Praxe*, 2013, 1(5): 4-6. ISSN 1805-6822. „Budeme-li se tedy na doménové právo dívat jako na věc v právním smyslu, jistě musíme připustit i možnost s tímto nakládat via smlouvy s translačními účinky. Doménové jméno tak bude moci být např. darováno, prodáno či jen pronajato. Myslím, že zde zásadně není pochybností o derivativních způsobech nabytí vlastnictví k doméně. ... Takové doménové jméno můžeme označit za věc novou. Vlastníkem pak bude právě ten, kdo doménu vytvořil, tj. první držitel. ...“

Naše post-moderní globální společnost spočívá na IS/IT a vývoj globalizace, (des)integrace a řešení současných (mnohých) krizí závisí silně nejen na obsahu, ale i formě, tj. struktuře, Internetu a jeho klíčových oblastí, domén, které jsou tvořeny sub-doménami a které nesou doménová jména.³⁹ Nejnižšími hmotnými články ISP internetové struktury jsou jednotlivá zařízení napojená na Internet a mající IP adresu a nejnižší nehmotnými články internetové struktury jsou nejnižší sub-domény, tj. domény nejnižší úrovně nesoucí doménové jméno, přičemž rozhodně není rovnítko mezi zařízením a doménovým jménem. Komunikaci a konverzi mezi zařízením s IP adresou a doménou s doménovým jménem je činěna prostřednictvím velmi komplexního a multi-komponentního systému DNS, tudíž DNS není pouhý seznam či rejstřík. Každé doménové jméno je absolutně jedinečné a symbolické označení, které vykonává řadu funkcí vedle funkce adresy, a které má značný sociální a ekonomický potenciál.⁴⁰ Právní otázky spojené s Internetem, DNS, domény a doménovým jmény jsou složité a možná představují (základ pro) novou oblast práva, kde autonomie, decentralizace, odpovědnost, majetek a soukromí nabývají *sui generis* rysy.⁴¹ Současně je ale možné, vše uspokojivě vyřešit na základě současné, resp. i historické, úpravy a očividně mezinárodní právo i většina národních práv neobsahuje *leges specialis* a stejně dokáží uspokojivě vyřešit situaci doménových jmen a vztahy s nimi související. Lhostejno, zda se přikloníme k českému intelektuálnímu proudu, který tvrdí, že Internet změnil právo,⁴² nebo ne,⁴³ je jasné, že Internet a doménová jména jsou předmětem úpravy českého práva. NOZ se na ně aplikuje a dokonce má potenciál je posunout tam, kde měly již být bez dalšího od počátku, a to i přesto (nebo právě proto), že autoři NOZ považovali virtuální svět a e-formy spíše za momentální záležitosti, které nezasluhují tolik pozornosti jako „vážené“ a nejlépe hmotné předměty, nejlépe nemovitosti, či partneři blízcí lidem, zvířata.⁴⁴ Autoři NOZ považovali doménová jména za *technicalities*, tedy technikálie, ke kterým se přistupuje přes analogii. Toto není problém, neboť koncepčně, s ohledem na zásady i v souladu s uvolněnou definicí věci a širokém pojetí absolutních majetkových práv je vlastně NOZ (po provedení příslušné teleogické, multi-disciplinární a kontextové interpretace) k doménovým jménům coby věcem a coby předmětům k nimž se váží absolutní majetková práva více než přátelsky otevřen. Ostatně právní zásady i klíčové koncepty a pilíře mají být konstantní bez ohledu na rychlost a rozsah technických změn.⁴⁵

Tudíž koncepčně, ideologicky a interpretačně NOZ pojímá doménová jména jako věci, ke kterým jsou absolutní majetková práva a která požívají *in rem* režim. Doménová jména nejsou nějaká technická bezvýznamná poznámka, jsou to nové statky z *common law*, které jsou celosvětově uznávané a chráněné. Moderní zahraniční právní nauka je správně považuje za *sui generis e-property (rights)*, předkládá zcela jasné a přesvědčivé argumenty pro absolutní majetková práva a *in rem* režim⁴⁶ a kritizuje „nadržování“ vlastníkům ochranných známek v jejich konfliktech s oprávněnými

---

³⁹ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. Internet My Dearest, What Type of European Integration Is The Clearest? *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 2013, 61(7): 2475-2481. ISSN 1211-8516. Permanently available at <http://dx.doi.org/10.11118/actaun201361072475>

⁴⁰ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. New top level domains – pending success or disaster? *Journal on Legal and Economic Issues of Central Europe*. 2012, 3, 1, 75-81. ISSN 2043-085X.

⁴¹ ŠTEDROŇ, Bohumil. Reviews and Annotations - Ján Matejka: Internet jako objekt práva: hledání rovnováhy autonomie a soukromí. CZ. NIC, Praha 2013, 256 s. The Internet as the Subject of Law: Searching for Balance between Autonomy and Privacy. CZ. NIC, Prague 2013, 256 pp. *The Lawyer Quarterly*. 2014, 4(1): 66-67. ISSN 1805-8396. Available at <http://www.ilaw.cas.cz/tlq/index.php/tlq/article/view/106/93>

⁴² POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha, ČR : Auditorium, 2012, 388 s. ISBN 978-80-87284-22-3.

⁴³ TELEČ, Ivo. Poznámky k Internetu a proměnám práva. *Právní rozhledy*, 2013, 12, 448-452. ISSN 1210-6410.

⁴⁴ POLČÁK, Radim. Elektronické právní jednání – změny, problémy a nové možnosti v zákoně č. 89/2012 Coll. *Bulletin Advokacie*, 2013, 10, 34-40. ISSN 1210-6348.

⁴⁵ TELEČ, Ivo. Poznámky k Internetu a proměnám práva. *Právní rozhledy*, 2013, 12, 448-452. ISSN 1210-6410.

⁴⁶ KOMAITIS, Konstantinos. *The Current State of Domain Name Regulation - Domain names as second-class Citizen in a mark-dominated world*. London, UK : Routledge, 2012, 264 p. ISBN 978-0-415-63158-7 – *Endorsements and The Current State of Domain Name Regulation ....Using the theory of property, Komaitis discusses domain name as sui generis „e-property“ rights and analyses the experience of the past ten years ...“*

k doménovým jménům.⁴⁷ Bylo by pošetilé, a vlastně i kontraproduktivní, vyžadovat speciální úpravu o nich v NOZ či v nějakém *lex specialis* z legislativní dílny či v nějakém super-judikátu z justiční dílny, a hrozit, že bez toho budou jen nějakou soukromoprávní pohledávky za registračním zprostředkovatelem. Doménová jména jsou hodnotnou věcí a veřejnost, zejména ekonomové a IT odborníci, jim rozumí lépe než mnozí přední právníci, viz např. výše 23 *Cdo 3407/2010 Globtour*. Dotazníková šetření v ČR mezi představiteli managementu i odborníky na IP ohledně doménových jmen mají jednoznačné výsledky – *vox populi* nepochybuje, že doménová jména jsou hodnotnou věcí chráněnou *in rem*. Tento závěr je v souladu s pojetím doménových jmen i v zahraničí, a to jak *common law* tak i v prostředí kontinentálního práva. Tudíž lze s povděkem konstatovat, že pojetí doménových jmen a jejich režimu v NOZ je při řádné interpretaci NOZ správné,⁴⁸ právně, ekonomicky, i sociologicky, a lze se jen podívat, proč někteří představitelé české právní vědy toto nechtějí přijmout a tvrdohlavě se snaží „zlomit“ NOZ a devalvovat doménová jména. Českému právu, české ekonomice a české společnosti tím rozhodně nepomáhají. Na otázku, zda má oblast IT práva, včetně doménových jmen, být více řešena zákonodárcem či doktrínou či soudci,⁴⁹ je odpověď velmi snadná – těmi, co rozumí právu i IT, tj. osobami chápajícími *common law*, kontinentální právo, majícími povědomí o struktuře a funkci Internetu a sdílejícími koncepčně decentralizovanými *multi-stakeholder* model. Pojetí doménových jmen a jejich režimu by směrodatně neměli nastavovat ani právní ani IT kutilové ani osoby odtržené od globální reality dneška a nechápající nadnárodní dimenzi.

---

⁴⁷ KOMAITIS, Konstantinos. *The Current State of Domain Name Regulation - Domain names as second-class Citizen in a mark-dominated world*. London, UK : Routledge, 2012, 264 p. ISBN 978-0-415-63158-7 – p. 3 „The pattern of disputes over the past years demonstrates the trademark community’s wish to exercise full control over the choice of names that enter the DNS. ... yet domain names are much more than commercial articles and constitute tools for the exchange of information ...“

⁴⁸ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. The Impact of the Czech New Civil Code on Domain Names – legal (de)trashing of not only domain names. *The Lawyer Quarterly*, 2014, 4(3): 203-216. ISSN 1805-8396 (Print), ISSN 1805-840X (Online).

⁴⁹ LAVRUSHIN, Konstantin V. Doménové jméno ve světle NOZ, *Rekodifikace & Praxe*, 2013, 1(5): 4-6. ISSN 1805-6822. „Zcela nakonec bych pak dodal, že možná by si oblast IT práva zasloužila větší pozornosti zákonodárců. Anebo je vhodnější vše ponechat doktríně?“